

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetési ár halván és vidéken:

Felv. hóra 50 korona Négyévtelre 110 korona.
Félévre 220 korona. Egész évre 440 korona.

Megjelenti: hűtő kivételével minden nap.

Feladó szerkesztő és főszerkesztő:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet.
Debreceni Első Takarékpénztár épületében

Felv. szám ára 2 korona.

A kemény dió.

Ki hitte volna, hogy az entente-magyhatalmaknak még ennyi gondot, fejtörést okozhat a kis Nyugatmagyarország.

Ez a kis országrész, amelynek lakói a világ legbékésebb, legjamborabb népe, veszedelemmel fenyegeti az ő egész alkotásukat, azt az esztelen, okatlan és jogtalan új rendet, amelyet ők a békeműnek neveznek.

A trianoni békefeltételek szerint Magyarország köteles ez a nyugati határvidéket átadni Ausztriának.

A magyar kormány ennek a kötelességének eleget akar tenni. Az átadást már meg is kezdte. A magyar hatóságokat, magyar karhatalmat ennek a területnek nagy részéből már ki is vonultatta.

A magyar kormány elvégezte a reá nézve legkínosabb feladatot, elvégezte minden jobb érzésének hősisé elfojtásával, a saját lelkének a megtagadásával, elvégezte azt, amire erőszakkal rá kényszerítették őt, kivonta csapatait, kivonta utolsó csendőreit is arról a területről, amelyet vérező szívvél át kell adnia.

Ennél többet senki a magyar kormánytól nem követelhet. Ennél többre Magyarországot még erőszakkal sem lehet rákényszeríteni. De hát az entente nagytanácsa mégis Magyarországot akarja felelőssé tenni azért, hogy a Magyarország által magára hagyatott nyugatmagyarországi lakosság fegyverrel ellenáll.

Török a fejüket, mit is kellene hát tenni?

Azt csak nem lehet eltérni, hogy egy kis országrészecske néhány százezer polgára szembe merjen helyezkedni a dicső, győztes entente nagyhatalmakkal. Hová lesz akkor a tekintély? Hová a dicsőség? A fegyveres letörésre nem találnak módot. Más eszközöket kellett kitalálni. Végre egy jó ötlet! Magyarországot bojkott alá helyezni. Megállítani minden forgalmat Magyarországgal!

Erre azonban fölajdul Ausztria, hogy akkor ő pusztul éhen. Hisz akkor nála fokozódik a drágaság és inség s Magyarországon olcsóbb lesz az élel. Tapasztalásból tudjuk. Probatum est.

Tanácsstalanul ülnek tehát együtt a bölcsék és török a fejüket.

Ki hitte volna, hogy ez a kis Nyugatmagyarország ilyen kemény dió?

Bizony, bizony jó ententébéli bölcs nagy uraim, ezen a kemény dión még soká törhetitek a fejéteket, de vigyázzatok, mert még a fogatok is bele törhetik!

A nyugatmagyarországi helyzet.

Hogyan folyt le a brünni tanácskozás és miről tanácskoztak.

Bécs, szept. 27. A Neues Wiener Tagblatt külön tudósítója az egyik diplomától, aki a brünni tanácskozások menetét pontosan ismeri, a következő részletekről értesült:

Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter mindjárt a tanácskozás elején köszönetet mondott Benes cseh külügyminiszternek, azon készségeért, hogy a aláalkozást lehetővé tette. Nyomban megállapította azt a készséget is, hogy nemcsak Ausztria és Magyarország között, hanem Párisban is hajlandó személyes befolyását latbavetni a megegyezés érdekében. Benesnek ez a szándéka az egész tanácskozásnak sokkal komolyabb és mélyrehatóbb jellegűt kölcsönzött, mint ahogy azt kezdetben magyar részről gondolták. Ezután rátértek a megegyezés egyes részleteinek megvitatására, a melynek során magyar részről ismételt hangzottak, hogy ha Ausztria lehetővé teszi a megegyezést, akkor nemcsak a tartós baráti viszony biztosításával fogják ezért kárpótolni, hanem gazdasági téren is reális eredményeket fog Ausztria kapni. A magyar kormány kijelentette, hogy követelésének legkisebb mértéke az, hogy birtokában maradjon Sopron és környékéhez tartozó ismeretes keskeny területisév. Ha Ausztria elfogadja ezt a javaslatot, akkor a magyar kormány meg lesz a tekintélye és hatalma ahhoz, hogy a felkelőket ártalmatlanná tegye. Benes behatóan tájékoztatták a felkelők harácnak minden részletéről. Bánffy ez alkalommal tapasztalhatta, hogy — Csehországtól távol áll a háborus szándék, amelyet Csehország egyáltalán nem szándékozik a nagyhatalmak megbízása nélkül még tervbe sem venni. Csehország épen ellenkezőleg, szívesebben vállalná a békeszerző szerepét s ha sikerülne Ausztria és Magyarország között nemcsak mindenkorra elűntetni az ellentéteket, hanem Magyarország és Csehország között is számos félreértést tisztázni.

Amikor Benes ezt a szándékát kinyilvánította, Bánffy rátért arra, hogy milyen kilátásai vannak a már megkezdett, de jelenleg szünetelő tárgyalások eredményeinek, ha sikerül Ausztria és Magyarország között a félreértéseket elsimítani. Erre konkrét formában is megvitaták azt az érdekközösséget, a mely ezen a téren Magyarország, Ausztria és Csehország között fennáll és a három állam viszonyának megmérgezése folytán eddig háttérbe szorult.

A tanácskozás második részét teljesen ezeknek a kérdéseknek szentelték. Megállapították, hogy a megegyezés biztosítása esetén Magyarország kész arra, hogy valamennyi szomszédjával tisztázza a helyzetet, de elsősorban Csehországgal létesítsen tartós jó viszonyt, amelyből az átmeneti idő teherpróbája után esetleg később szorosabb viszony is alakulhat ki, ha azonban a várakozások ellenére a nyugatmagyarországi kérdésben nem sikerülne megegyezést létesíteni — akkor mindenesetre olyan súlyos bonyodalmak állhatnak elő, amelyek kövekezményeit előre megállapítani nem lehet.

Benes megígérte, hogy Prágába visszatérve nyomban részletesen tájékoztatni fogja a tanácskozások eredményéről Masarik elnököt.

Mindkét államférfiu azzal a meggyőződéssel vált el, hogy az entente támogatásával remélhetőleg sikerülni fog a nyugatmagyarországi kérdést mostani válságos helyzetéből olyan irányba terelni, amely nemcsak a békés megoldást biztosíthatja, hanem alkalmas arra is, hogy a három állam között tartós jó viszonyt vesse meg az alapját. Benes a magyar külügyminiszterrel továbbra is érintkezésben marad. (MTL)

Bécs, szept. 27. (MTL) Az Abend kormányhoz közelálló körökből a következőkről értesül: Az osztrák kormány Magyarországgal szemben a legnagyobb előzékenységgel állapontban van a shajlandó belemenni tárgyalásokba, ha Magyarország hadseregének lefegyverzése tekintetében a békeszerződés értelmében

megfelelő garanciát nyújt. Soproni serst — a legjobb esetben népszavazással kell eldönteni, azonban a népszavazásnak nem volna szabad magyar közigazgatás alatt megtörténnie. Ha azonban, a mi fejünk felett a nagy és kisantant között Sopron tekintetében más döntés történék, aminek jelei mutatkoznak, ezzel a Schöber kormány is eldőlné. Ezzel szabaddá lenne az ut oly kormány részére, amely csak azt az egyetlenegy megoldást találhatná — és ezt keresztény-szocialista körökben is hangoztatják — hogy a Németországhoz való csatlakozást keresztülvigye.

Bécs, szept. 27. Az Abend jelenté: Benes cseh külügyminiszter és Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter tegnapi tárgyalásai valószínűleg a nyugatmagyarországi viszály békés tisztázásához fognak vezetni. Ez a megegyezés természetesen csak az lehet, hogy Ausztria Magyarországgal szemben előzékenységet tanúsít, vagyis más szóval Sopronról egyik, vagy másik formában lemond. Magyarország késznek nyilatkozik arra, hogy Ausztriának, Csehországnak gazdasági előnyöket nyújtson és elfogadja Benes javaslatát, amely Csehország és Magyarország és Németország gazdasági együttműködését célozza.

A brünni közvetítő tárgyalások.

Budapest, szept. 27. A nyugatmagyarországi kérdésben beállott fordulatról és Bánffy Miklós gróf külügyminiszter brünni utjának eredményéről, valamint az ennek nyomán beálló új eshetőségekről illetékes helyen a következő információt kaptuk:

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter ma délelőtt beszámolt Bethlen István gróf miniszterelnöknek azokról a tárgyalásokról, amelyeket tegnap Brünnben Benessel folytatott.

További tárgyalások folytatásba tétele előtt Benes a megegyezésre vonatkozó javaslatával nem közvetlenül Schöber hancellárhoz, hanem mielőtt ez megtörténnék, a nagyhatalmakhoz, helyesebben az ötös tanáchoz fog fordulni, amellyel közölni fogja Bánffy Miklós gróf külügyminiszterrel folytatott tárgyalásainak anyagát és eredményét és egyúttal Benes kérdést fog intézni a nagyhatalmakhoz, hogy jóváhagyják-e a már tett lépéseket és felhatalmazzák-e őt arra, hogy az ismeretetté alapon a közvetítő tárgyalásokat folyassa most már Ausztriával is.

A PIAC-U. 9 SZ ALATT LEVŐ

JOST CUKRÁSZDA

VEZETÉSÉT ÁTVETTEM.

A NAGYERDEMŰ KÖZÖNSÉG SZÍVES TÁMOGATÁSÁT TOVÁBBRA IS FÉREM.

TISZTULETEL: BÓDOGH LÁSZI Ó.

Friedrich István nyilatkozata.
Budapest, szept. 27. A nyugat-magyarországi helyzetről Friedrich István a következőket mondotta:

— A legújabb demarchoe egyáltalában nem változtat semmit a nyugatmagyarországi kérdésen. Hiába akar a kormány eleget tenni a trianoni békeszerződés rendelkezéseinek, ha az ottani lakosság fegyverrel a kezében fogja kimondani az utolsó szót. Személyes tapasztalataim alapján állíthatom, hogy Nyugatmagyarország népe utolsó lehetéig fog küzdeni önrendelkezési jogáért, vagy legalább is a népszavazás elrendeléséért. Az alkudozó kormányok és hatalmak kénytelenek lesznek a felkelő nép megbízottáival is tárgyalni, mert hiszen annak a hőrére megy az egész csunya játszma.

A külügyminiszter beszámolt a miniszterelnöknek.

Budapest, szept. 27. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter és kísérete hétfőn este 9 óra 25 perckor visszaérkezett Budapestre. A külügyminiszter ma délelőtt folyamán felkereste gróf Bethlen István miniszterelnököt és beszámolt a Benessel folytatott tanácskozásról. (MTI.)

Megrendelt demonstráció.

Bécs, szept. 27. Az itteni lapok közlése szerint a soproni imenők kérelmére tegnap délután a parlament épületében tanácskozás volt. A soproniak elnöke kijelentette, hogy Sopront Nyugatmagyarországtól nem szabad elválasztani. Azt a sürgős felszólítást intézték az osztrák pártokhoz és a kormányhoz, hogy minden erejükkel támogatják a soproniak és nyugatmagyarországiak követeléseit.

A MTI. megjegyzése: A tüntető formában lefolyt gyűlés nem teveszthet meg senkit ennek a megrendelt demonstráció felől.

A korona 0.82

Zürichi zárlat: Berlin 480, Holland 187 és fél, Newyork 580, London 2160, Páris 4125, Milanó 2385, Prága 620, Budapest 82, Zágráb 280, Bukarest 465, Varsó 9, Bécs 42, osztrák bélyegzett 42.

Budapest, szept. 27. Valuták a zárlaton: Napoleon 2050—75, angol font 2500, dollár 677—88, francia frank 4750—850, márka 570—580, lira 2700—50, osztrák korona 34 és fél, 35 és fél, rubel 29 és fél, 30 és fél, lei 550—60, szokol 675—85, korona dinár 1120—60, lengyel márka 10 és fél, 11 és fél.

Az orosz szovjet megbízottja Budapestben.

Budapest, szept. 27. A berlini gyorsvonattal ma délelőtt Budapestre érkezett dr. Schlésinger Móric az orosz szovjet kormány berlini megbízottja, hogy a hadifoglyok kicserélése ügyében tárgyalásokat folytasson a magyar hatóságokkal. Schlésingert a külügyminiszter részéről báró Forster Pál követségi tanácsos és Pösel Tibor konzul fogadták.

Külön entente bizottság vizsgálja felül a baranyai kérdést.

A szerbek bepanaszolták Gossét angol ezredesi.

Bécs, szept. 27. Az itteni jugoszláv követséghez közelálló helyről arról értesülünk, hogy a belgrádi kormány panaszt tett a párisi nagyköveti konferencián Gossét angol ezredes ellen, akit a baranyai kiürítés és határkiigazítás kérdésében a magyarok javára való elfogultsággal vádol. A szerb kormány

Gossét visszahívását kérte, a nagykövetség tanácsa azonban úgy döntött, hogy külön bizottságot küld ki a baranyai kérdés felülvizsgálására, amely egyúttal a feshadadott területen vizsgálatot indít a szerbek által világgá kürtölt állítólagos fehér terror ügyében. (MTI.)

A városi közgyűlés előkészítése.

A jog- és pénzügyi bizottság javaslata.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután tartott ülésén folytatta a szeptember 30-án tartandó közgyűlés ügyeinek előkészítését.

Ary Lajos tb. főszámvéve ismertette a pót- és rendkívül hitelek engedélyezésére vonatkozó előterjesztést. A számvéve előterjesztését a felügyelőbizottság felülvizsgálta. A nyomtatványokra fordított kiadásokat túlmagasnak tartja a bizottság és azt javasolja, hogy a város nyomtatvány-szükségletét árlejtés után szerezzék be.

A jog- és pénzügyi bizottság a felügyelőbizottság javaslatainak elfogadásával javasolja a közgyűlésnek 5.981.600 kor. pót- és rendkívül hitel engedélyezését a folyó évre.

A női ipariskola ügyét dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok ismertette. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek: vegye tudomásul a kereskedelmi miniszternek az iskolára vonatkozó leiratát, a szervezeti szabályzatot és tantervet léptesse életbe 1921 szept. 1-től. Bizza meg a tanácsot, hogy az iskola megnyitásához szükséges intézkedéseket tegye meg.

(Ebben a tanévben az első és második osztályt nyitják meg az iparostanonciskolában.)

Pártolja a jog- és pénzügyi bizottság a városi tanács amaz előterjesztését, hogy a város vállalja el az általános forgalmi adó kezelését a befolyó adó egyharmadáért.

Avilgítási vállalat tisztviselőinek fizetésjavítására vonatkozó előterjesztést is elfogadásra ajánlja a jog- és pénzügyi bizottság a közgyűlésnek. E szerint a drágasági segélyüket felemelte 600 koronáról nyolcszázra. Azok, akik fűtést nem kapnak, annyi tüzelőanyagot kapnak, amennyi a kedvezményes városi tisztviselőfőnöknek megillet. Megkapják a havi 75 dkg. zsirnak való árát. Aberle Raymond h. igazgató részére 9000, Baukovác Alfréd főkönyvelő részére 6000 kor. Veber János főgépész részére 5255 korona működési pótlékot kapnak.

A bizottság azzal a kiegészítéssel tette magáévá az előterjesztést, hogy a városi tanács a városi tisztviselők és alkalmazottak általános fizetésjavításával foglalkozzék, dolgozzon ki javaslatot.

Nagy Lajos közigazgatási kiadó részére havi 200 kor. működési pótlékot javasol a bizottság s október 1-től kezdődőleg.

Amikor vitézi telkek céljára megkezdődött a földek felajánlása, Debrecen város 300 hold földet szavazott meg, amelyet mint alapítványi földet debreceni hadirokkantok kapják életfogytig tartó használatra. Most az erre vonatkozó közgyűlési határozatnak oly módosítását javasolja a bizottság, hogy ez a 300 hold ne alapítványi föld legyen, hanem vitézi telkek céljára engedje át a város, úgy, hogy az arra érdemes vitézek tulajdonul kaphassanak belőle.

Hajdumegye alispánja megfelelően a városi tanácsnak ama határozatát, amellyel a szennyvíztisztító telep létesítését elhalasztotta. A bizottság visszaadta a tanácsnak, hogy utasítsa vissza.

A Liget nevű birtokra vonatkozólag azt javasolja a jog- és pénzügyi bizottság, hogy Hadházi József és társainak adja el a város, akik 3.000.000 korona vételárat ajánlottak meg.

Javasolja a bizottság a debreceni illetőségűek sorába való felvételét Hegedüs Bélának 5000 K, Fehér Mihálynak 10.000 K, özv. Popovics Istvánnak 200 K, Bernát Miklósnak 2000 K illetőségi díj mellett, Olsavszki Gyula századosnak pedig díjmentesen. Napravnik Ferencnek kilátásba helyezik a felvétel 1000 K illetőségi díj mellett. Felveszik a községi köztalékba Hausner Adolf alezredesi is, aki most nyert magyar állampolgárságot.

Felhajtották a borárát.

Budapest, szept. 27.

Bár a borkivétel még mindig nem indult meg, sőt Ausztriával a szállítási nehézségek miatt a vasúti forgalom még nehezebb lett, mégis a borüzletben némi élénkség mutatkozik, ami főleg a valuta süllyedésével kapcsolatos. A bor árak ennek következtében erősen felhajtottak.

Mustban a vásárlások megindultak. Árak nagyobb tételben 24—25. Borárak: 6-bor tavalyi 10 százalékos 26 és az ára malingám fokonyként 2—3 koronával emelkedik. A dunántúli nehezebb borok árában nagyobb áremelkedés konstátálható. A palackozott borok ára szintén emelkedik. Viszont elárúsító vendéglősök 40—42 koronát fizettek olasz borokért, ami egészen jelentős áremelkedésnek mondható.

A szüret folyik, a termés, ha mennyiségileg nem is, de minőségileg igen jónak mondható s mindent egybevéve, az ország jó közepes termést kap.

Főzöliszt forgalombahozta a.

Október hó elsejétől kezdődőleg a hatósági liszt kiosztásánál az ugynevezett egységes fehérliszt, melynek fogyasztói ára különként 18 korona, a forgalomból kivonatik s helyette az ugynevezett főzöliszt jön forgalomba, melynek különkénti fogyasztói ára 15 korona. A következő hatósági lisztelárusító helyeken egységes fehérliszt helyett már a most folyó héten is főzölisztet osztanak ki. Ugymint: Általános Fogy. Szöv., Balogh József, Czabán Márton, Csengeri Ignác, Deutsch Albert, Deutsch Lajos, Hegedüs János, Jóna János, Máthé Imre, Mogyoróssy Győző, Papp Sándor, Róth és Tamás, Derstner Kálmán.

Debrecen, 1921. szeptember 27.

A polgármester helyett:

Zöld, tb. tanácsnok.

Ötmillió pótkitelre van szüksége a városnak

A gazdasági bizottság ülése.

Debrecen város gazdasági bizottsága kedden délelőtt 9 órakor dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok elnöklésével ülést tartott, a melyen a közgyűlés elébe kerülő gazdasági ermszétü ügyeket tárgyalták meg. Az ülésről a jegyzőkönyvet dr. Oroz Árpád vezette.

Ary Lajos tb. főszámvéve ismertette az 1921. évi költségelőirányzat mellett szükségessé vált pótkitelokről szóló javaslatot. Ötmillió 900.000 korona pótkitel engedélyezése szükséges. A gazdasági bizottság a javaslatot pártolja.

Felkéri a gazdasági bizottság a városi tanácsot, hogy szóltsa fel a Nyirvízszabályozó társulatot: intenzívebben végezze a vízmentesítést.

Aztán az eladóvá tett Liget és Vermesoldal nevű birtok ügy került szónyegre. A Ligetre Hadházi és társai, akik eddigelé is bérlői voltak a városnak, utóajánlatot tettek az árverés után és 3.000.000 korona vételárat ajánlottak meg. A bizottság azt mondja, hogy a közgyűlés a méltánylandó körülmények figyelembevételével döntsön a Ligetről. A bizottság is javasolja, hogy a vitézi telkek céljára a Vermesoldalból szakítsa ki a város a 300 hold földet. A közgyűlés mint alapítványi földet szavazta meg a 300 holdat, ezzel szemben a bizottság most azt a módosítást javasolja, hogy a 300 hold teljesen adassék oda vitézi telkek céljára.

A sajtófőnök és Ravoszky István afférja.

Budapest, szept. 27. (MTI.) Az Eckhardt Tibor sajtófőnök és Ravoszky István képviselő között felmerült lovagias ügyben a felek ségégei között ma délelőtt megállapodás jött létre, amely szerint mindkét fél megbízottai a betérített eredeti jegyzőkönyvből való betekintés után megállapították, hogy Ravoszky István részéről Eckhardt Tibor személye és becsülete nem sértett meg s ennek folytán az ügyben a további lovagias eljárásnak helye nincs.

Pénzügyi nyugdíjasok figyelmébe.

A m. kir. minisztérium az 1921. évi 6110 M. E. számú rendeletével a kedvezményes áru élelmiszereknek 1920. évi július 1-től 1920. december 31-ig és a kedvezményes áru élelmiszereknek 1920. évi július és augusztus hónapokban ki nem adott mennyisége után készpénzmegegyeztetést engedélyezett. A szén után járó készpénzmegegyeztetés összege az önálló háztartást vezetőknél 1000 K, az önálló háztartást nem vezetőknél 500 K. Az élelmiszerek után járó készpénzmegegyeztetés a jelzett 2 hónapra igényjogosult családtagonként 9 K. Ezt a készpénzmegegyeztetést a pénzügyigazgatóság kiutalta és felhívja a pénzügyi nyugdíjasokat, hogy az előírt és alább közölt szövegű bélyegmentes nyugtájukkal a. m. r. számvevősnél számfejtés végett jelentkezzenek.

Nyugta.

K azaz K-ról, mely összeget a m. kir. pénzügyminisztériumnak 1921. évi 6110. M. E. számú rendelete alapján a magam valamint a kedvezményes ellátásban részesülő

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

nevű családtagjaim és házi ocsédem után a kedvezményes áru élelmiszereknek az 1920. július augusztus és a kedvezményes áru szénnek az 1920. évi július, augusztus, szeptember, október, november és december hónapjaiban tényleg ki nem adott mennyisége után járó készpénzmegegyeztetés fejében a debreceni m. kir. állampénztárból a mai napra hiány nélkül felvettem.

Kelt
aláírás.
M. kir. pénzügyigazgatóság.

Városházáról

A világiási vállalat gépészeinek fizetése A városi anacs felhatalmazta a világiási vállalat igazgatóját október 1-től kezdődőleg maximum 2400 korona fizetést adasson a gépészeknek, az egyéb kedvezményeken felül, a villamos főgépészt helyettesítő gépészeknek pedig legfeljebb 3000 kor. havi fizetést adasson.

A telekértékkadó hatályon kívül helyezését kéri. Az István gözmalom s még többben beadványt intéztek a városhoz, kérvén a telekértékkadó hatályának felfüggesztését. A városi tanács, mielőtt érdemileg foglalkozna a kérelemmel, kiadta a számvevősnének azzal a felhívással, számítsa ki, mily mérvű bevételről esne el a város, ha a telekértékkadó hatályát felfüggesztené.

A város gyümölcsfaiskola terve. A város tudvalevően elhatározta, hogy a Nyulason huzsonöt hold területen gyümölcsfaiskolát létesít. A városi főkertész elkészítette a mölmlécsfaiskola tervét és beterjesztette a tanácshoz.

Használja a híres Haladásági pedrőt, mely ismét békebeli minőségben készült.
GRÓSZ NAGY FERENCZ
Arany és szarvas gyógyszerárba
1 doboz adóval együtt 8 korona.

Pénz- és szivartárcák, női táskák, bőrből és selvémből. Jelvények B. r. dísz- és könyvtárcsák művek **Dávidházy Kálmán** és dolgozó r. t-nél, Debrecen, Fűvészkert-u 9

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem országi
Egész Magyarország — mennyországi

A Szt. Erzsébet Egylet f. hó 29-én, csütörtökön délután, 4 órakor a róm. kath. gimnázium tanácstermében tartja rendkívüli közgyűlést.

Magyar tisztek Nagyváradon. Amint ismeretes, Nagyváradon napok óta folynak a magyar-oláh határkiigazítási tárgyalások. E tárgyalások magyar résztvevői közt a nemzeti hadsereg tisztjei is helyet foglalnak, akik Nagyváradon laknak és hivatalos dolguk végeztével a nagyvárad-i korszón sétálnak a nagyvárad-i magyarok örömeire. Ez az öröm azonban csak fél öröm, a mennyiben rendelet jött a napokban, amely mindenféle szigorú büntetés terhe alatt megtiltja, hogy a magyar tisztekkel bárki is szóbaálljon.

Eljegyzések. Az anyakönyvi hivatalban a következő eljegyzéseket jelentették be: Balázs József Pálfi Piroskával, Harmati János Szatmári Juliánnával, Nagy Ferenc Kulcsár Máriával.

Hadirokkantak, hadlövögyek gyermekei, kik már 12-16 évüket betöltötték, alkalmaztatás végett jelentkezzenek a szövetség irodájában. Hadró. vezetőség.

A Szt. Erzsébet Egylet ipari szakosztálya október 15-én kezdi meg működését, játékbaba, házipipó, nyakkendő és kalap készíttéssel. Egy kurzus 4-6 hétig tart, mely időre a tasdíj egy kurzuson 100 K, a kalapkészítéskor 200 K. A napszakot a jelentkezők állapítják meg. Jelentkezni lehet október 8-ig, naponta 3-6-ig özv. Engesszer Józsefnél, Timár-u. 5.

Házasságok. Tegnap az állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek: Vass Dezső bizt. intézeti titkár izr. Várai Irénnel izr. Nyirkos Sándor villanysevelő ref. Ludman Lidiával ref.

A sütők figyelmébe! 1921. szeptember 28-án, d. u. 6 órakor az ipartestület termében gyűlést tartunk, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk az elnökség.

Szepesv Ferenc tánciskolájában az új tanfolyam megkezdődött, de iratkozni még mindig lehet, Simonffy-u. 1-c., II. em.

Megőrült karnagy. Varsóból jeentik: A filharmonikusok tegnapi hangversenyén Birnbaum Karnagy rosszul lett és a hangversenyt félbe kellett szakítani. A jeles dirigenszt, akin az emezavar mutakozott, beszállították a közkórházba.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Almási Imre ref. 54 éves, Kugler János rk. 28 éves, Kárándi Mária ref. 3 éves.

Női felöltők, leányka-kabátok, ruhák, blousok, sportkabátok a legjobb szabásban megérkeztek Frank Sándor női felöltő áruházában. Piac-utca 42.

A Messenger-Boy vállalat vállalt levelek, körlevelek, virágcsokrok és csomagok szállítását gyorsan és pontosan vidékre is. Díjazás: negyedóránként 10 K. Boy-állomások: Központi szálloda, Pannónia szálloda. Iroda és főállomás: Angol királynő szálloda. Telefon: 6-79. Ahová bárhonnán a telefon hívásra a Boy rögtön megjelen.

Fancsovits Nővérek tánciskolájukat október harmadikán megnyitják az Angolban. Beiratkozni még lehet Battyányi-utca 10. szám.

Svéd rendszerű torna tanfolyam. Értesitem a sport kedvelő szülőket, hogy okt. 1-től heti 2 órában a ref. főgimnázium modernül felszerelt tornacsarnokában fiú és leány gyermekek részére svéd torna tanfolyamot nyitok. Beiratkozni lehet d. u. 3-4-ig a ref. főgimnázium torna tanári szobájában. Havi díj 50 korona. Váry Sándor tornatanár.

Vízvezeték, fürdőszoba berendezéseket, javításokat jutányosan, szakszerűen készíti: Máthéi János, Csapó-utca 24. Telefon: 321.

Messenger Boy vállalat telefon száma 679. Angol királynő szálloda. Éjjeli szolgálat este 10 óráig.

Frank Sándor női divat céghez, Piac-utca 42. (Pannónia szálló alatt), újabb szállítmány öszi és téli női felöltők érkeztek.

Miss Zoun Cawendick Bentinck a városi muzeumban.

A lelkes magyarbarát angol főúr lord Newton unokahugát a magyarság iránt érzett meleg rokonszeve tegnap délután a városi muzeumba is elvitte. Dávid István családja és dr. Varga Elemér főjegyző kísérte oda.

Zoltai Lajos néhány szóval üdvözölte s kérte, hogy a muzeumban láthatókra vonatkozó igényeit erősen mérsekelje, mert igen szerény kulturintézmény az, amelybe lépett, amennyiben anyagát, általános becsű művészi tárgyakról eltekintve, főként csak Debrecen és szűkebb környezete történelmi és néprajzi tárgyi emlékeiből gyűjti: nem is régóta áll fenn, csak 17 éve, hogy megnyitott. Mindazonáltal a látni tudó szem e kevésből is észreveheti, hogy a magyarság magával hozott ősi turáni műveltségei mennyire áthatotta és megtermékenyítette a nyugati nagy nemzetek műveltsége, akikkel való közösséget a magyar nemzet kiváltképpen háromszor bizonyította be a világ előtt. Először a nyugati kereszténységre történt megtérése által. Másodszor a Keletről Nyugat felé terjeszkedni törekvő oszman hatalom ellen vívott százados harcai által, amelyekben majdnem elvérzett. Harmadszor akkor, amidőn az angol, szász, a german és a skandináv népekkel egyidőben ufgyzólván az egész nemzet a reformáció hívévé szegődött.

Az angol kisasszony egyforma érdeklődéssel szemlélte a bronzkori kultúra Debrecen vidéki ritka szép alkotásait, a debreceni céhek gazdag emléksorozatát, a raf. templor

mi felszenteléseket, a város múltjáról beszélő régiségeket, a helybeli művészek műveit. Csonkai ereklyéit, valamint a néprajzi osztályban összehalmozott népművészetét. Figyelmét különösen lekötötte Tóth András pányvavető csikósa. Ezt magának vázlatosan le is rajzolta.

Másfélóra múlva távozott s magyarául mondta a kalauzólo muzeumőrnek: „Nagyon szép. Köszönöm szépen!”

Táviratok.

Felsőszilézia ügye a Népszövetségben.

Páris, szept. 27. Ennek a genfi táviratnak kapcsán, amely tegnap jelentette, hogy a népszövetségi tanács minden valószínűség szerint a jövő héten hozza meg döntő ítéletét Felsőszilézia sorsáról, a ma reggeli lapok kivétel nélkül közlik, hogy a Népszövetség tanácsa a jövőhét elején teljes ülést fog tartani és másnap már meghozza határozatát. Briand miniszterelnök, mint a legfelsőbb tanács elnöke első lesz, akit a Népszövetség tanácsa értesíteni fog a határozatáról. Aztán Briand nyomban össze fogja hívni a legfelsőbb tanácsot, hogy megtegye a kellő lépéseket.

Románia öt korosztályt mozgósít

Kolozsvárról jelentik: Hír szerint a román kormány öt tartalékos korosztályt mozgósított. A katonakötelesek nem tesznek eleget a behívó parancsának és hogy ne kelljen bevonulniok, legnagyobb részük Jugoszláviába szökik.

A szerbek kegyetlenkedése.

Szent-Gotthárd, szept. 27. A szerbek tovább üldözik a határszéli lakosságot, a határmegállapító bizottság előtt tanúsított hazafias magatartásukért. Az elfogadtások és elhurcolások napirenden vannak. Felsőcsalócsalóban Zsupanek Sándor lelkeszt és Polbits Gyula tanítót, Felsőlendvén Weisz Gusztáv gyógyszerészt, Vaskorpádon Simkovits Dénes tanítót és családját, Karkafón Szvetev Máttyás földművest, Péterhegyen Mikula Ferenc kisbirtokost, Sárkány Ádám körjegyző nejét és Gizella leányát, Jósár Juliánna földművesnét és Krecsnár Ferenc kőbirtokost, Batyádon Kuhár István kisbirtokost, Orihodson Krecsnár Ferenc birtokost és családját, Pártosfalván Berke Gábor, Berke János és Kovács Pál földműveseket, Csekefalván Kólos József és Sándor földműveseket tartóztaták le és szállították el ismeretlen helyre. A jelenlegi helyzet tarthatatlan. A lakosság a végletegik el van keseredve és elnyomói iránt tanúsított gyűlölete állandóan nő.

141 a Debreceni Ujság telefon száma

Színház.

Csokonai-színház. Hetű műsor:

Szordán: Offenbach.
Csütörtökön: Offenbach, A bérlet.
Pénteken: Offenbach, B bérlet.
Szombaton: Offenbach, C bérlet.

Csokonai színház — Offenbach. A mai operett irodalom legnagyobb és legcsodásabb operettje az Offenbach kerül estéknél zsúfolt ház előtt színi nem akaró tapsorkán s rendkívüli kacagás az elismerés a csodás előadásért, amelyben Helvey plasztikus szépsége, ragyogó tudása, Kálmán Mancsi rendkívül ügyes játéka, Bródy precíz énektudása Szigeti és Nádosy elismert művészi Offenbachja.

A pusztai királyleány 5 felv. és a **Schillnig ház** 5 felv., a fiatalok és öregek által egyaránt körülrajongott **Marlitt** két legbájosabb regénye az **Uranusban** szerdán, csütörtökön. E két tüneményes kép mindenkit elvarázsol! A nagyszabású két és fél órás előadások kezdete 6 és fél 9 órakor.

A Szerenese lovagja cowboy kalandor történet 4 felvonásban. Bemutatja szerdán és csütörtökön a Vígyszínház mozgó. Csupa érdekfeszítő farm-jelenetek. Budapesti szenzációja lesz ez a grandiozus filmujdonság, amelyben tüneményes gyorsasággal váltakoznak az artista-szerű merész produkciók. Előadások 7 és 9 órakor.

Ravepal az arizonai lökött amerikai cowboy dráma 5 felvonásban, a főszerepben Ruth Clifford és Monró Salisburyval továbbá: A japán budoár, a főszerepben „Móric” Elszáll a szerelem, rendkívül izgalmas és kacagató jelenetek, előadja „Ó” **Pathe Revue** gyönyörű színes képeivel. A vardar völgye, Sas és teknős óriás vadászat. Mind ez egy műsorban ma utoljára látható a legkedveltebb moziba, az Urániában, este 7 és 9 től. — Holnap új műsor! Jegyelővétel.

A legszebb regényes magyar filmujdonság a Bilincsebe vert tolyan. Péntek, szombat és vasárnap a Vígyszínház mozgóban.

A váradi Haynal Elma m. kir. Operaház tagjának egyetlen hangversenye hétfőn, okt. 3-án lesz egy csodás szép műsorral. E hangverseny iránt már is minden oldalról rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A jegyek tömeges elővételben kelnek el. Sokan még a vidékről is telefonáltak jegyért. — Jegyelővétel mindennap d. e. 10--12, d. u. 5-től.

Vigyázz! Jön — A zöld zseki! Walewska grófnő. Napoleon legszebb szerelmi története 6 felvonásban ma az Apollóban. A diadalmas Napoleon Warsó felé közeledik a longyel nép szövetségével a szabadságtipró éairi uralom letörését és e véres viharban fejlődik a nagy császár szerelmi részve a szépséges Walewska grófné iránt. — Hella Moja a címszerepben a legmagasabb művészi diadalát aratja. Előadások 5, 7 és 9 kor.

Figyelj! A zöld test, lila sapkát!!!

Mint a szikra, úgy terjed a híre a váradi Haynal Elma egyetlen, nagyszabású hangversenyének, melynek keretében a 9 éves baba, Benkő Erzsike fogja tanulatba ejteni a közönséget klasszikus táncaival, okt. 3-án, hétfőn este! az Urániában.

A Vígyszínház mozgóban láthatja a legszebb filmujdonságokat. Elsőrendű, válogatott drága képek.

Nyílttér.*

Nyilatkozat.

Brusek Lajos pincér férjemért semmiféle fizetést nem vállalom.

Brusek Lajosné.

* E rovat alatt közlötteként nem vállal felelősséget a Szerk.

Legszebb kalapok, divatos formákban és színekben. Frank Edénél a mezeiúza mellett

Eladó

a Szóchenyi-ut 13. sz. alatti **kerék** 4 szobás lakással. Cím a kiadóhivatalban.

V. Nagyterőre berendezett szecskavágó gépek

szalmát, tengeriszarut stb. szecskavágás céljából elfogadok. Takarmány és szecská állandóan kapható. Szekerrel, az udvarba be lehet állni. Csapó-utca 81. szám alatt.

Jó menetelű pékség berendezéssel együtt eladó

Cím a kiadóhivatalban

Eladó

Dombu. 17 és Magass. u. 18

szám alatti ház. 3 szoba és konyha azonnal átadható.

Felvilágosítást nyújt

Dr. Nagy István ügyvéd, Szent Anna-u. 8.

MODIANO CLUB-SPECIALITÉ
cigarettafüve és cigaretta napir
a háború előtti hasonlítottan elsőrendű minőségben kapható!

Figyelmeztetés: Minden hüvelyen és minden cigaretta csomagján a gyáros vörnyomással nyomott aláírás látható!

Központi iroda Budapest, VIII. Miksa-u. 4

Ne sajnálja

a fáradságot, és én meggyőződhet arról, hogy a mai áremelkedések dacára is jutányosan szeretheti be özipó és osizma szakszertét halomegy

Fábián Zestvérek cipő és csizma készítő műhelybe Rákóczi-utca 71. sz.

Ajánlat

Ufánapir. esomacolásra alkalmas, a legelőzi viszonyokhoz képest olcsón kapható kölcsönre a kiadóhivatalban. Kossuth utca 3. szám. első emelet

Elcsereálném Telekv. utca 43. nagy-szoba, konyha lakás. mat hasonlival a Péterfia vagy Csapó utcai részben. 7864

Gézhimzés plüss, guvve, iványiné nál Péterfia utca 25. sz 6108

Két gyermek felvételét teljes ellátásra, elfogadok. Cím a kiadóban. 7728

Gazdasszony ki főzésben jártas, idősebb párhoz ajánlkozom. Bleier József Nádvár. 7726

Egy asszony két gyermekkel ajánlkozik tanvárra Cím a kiadóban. 7723

Csinos szobát, jó kosztút és pl. zetőst adnék rendező és családhoz való leány. vagy asszonynak házmunka elvégzéséért — Jellemzően Gyermekek divatházban. Simonffy utca 2. 7716

Felöltöshet vállalom teletöltésem. Cím a kiadóhivatalban 7721

Butorozott szoba szolid urnak kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 7729

Tűzifa aprított bükk kiből, ként és mázsámként kapható Vörösmarty u 21. 7713

Különbefáratu butorozott szoba két úri embernek kiadó. Cím a kiadóban. 7714

Kihordásra jó házikoszt kapható. Fűvészkeret utca 16. sz 7718

Szabad mairosságot vagy tanvárnészetot elvállalom 3 gyermekkel özv. Tóháti Józsefné Ehes 84. 7717

Enész télére biztosíthatja magát teletöltéssel ha már most Fűvészkeret 16. szám alól hordja 7719

Kereslet

Aranvat-estét. briliánsat, zalogcédlákat vesz. Meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály Hatvan-u. 2 sz. udvarban I. em.

Kitűtő fiu vagy leány öpészmű. helybe jó fizetéssel felvétetik. Rákóczi 71. sz. 7506

Jó felöltöshő a fel feléért kiadó. Cím Hunyadi utca 24. ház-tulajdonosnál. 7703

Tűzőnő kiscsinosítási fél napra déli előtt vagy délután. te. muldeánvt fizetéssel a kalmaz. Szücs. Hatvan utca 1. 7715

Egy szerény igényű fiatal nőt keresek háztartási munkák végezésére. Jellemzően délután 3 órától Lorintfy utca 17 7710

Elárusító felvétetik, ki a cipő szakmában jártas. sz. sz. híj. Nemes. Főter 39. 7733

Nagy és kis munkások azonnal felvétetik Neumann M. Piac 51 7727

Kovácsesed felvétetik tűzhöz Hadházi ut. Magyar. 7722

Egy öpészszerep állandó munkát kap. Némethy József kir. herceg utca 53 7719

Cinész és csizmadia munkások felvétetek Kovács és társa Hatvan u. 17 7701

Ragasztó felvétetik Nagy Halköz 4. szám 7707

Cinókereskedő szegő felvétetik Nemes Főter 39. 7736

Elsőrendű nagymunkást felveszek Békés Lajos. 7705

Diót és csemeszerepöt veszek kisebb és nagyobb mennyiségben. Schön vívműveléskereskedő Piac utca 6. 7689

Bort veszek csak nagyobb mennyiségű hordót adok hozzá. Mánkus Jenő. Hatvan utca 22. 7724

Kitűtő fiu és leány felvétetik Wermer. Piac u 51. (Neumann M. helyiség). 7725

Kabát és derékvarrónók elsőrendű munkáerő azonnal felvétetik. Gelbman ut. Hatvan u. 18. 7698

Különbefáratu. tűzifa butorozott szobára ajánlatot Stern Károl tűzfelbe kérek. Keveset tartózkodom Debrecenben. 7696

Vasárnap reggel 9 órakor a 14. sz. villamosba. egy könyvet felvittem. becsületes megtalálása ir. talom ellenében köz. vázoghídon adja be. 7671

Társat keresek horvételhez. pinca hordó van Cím a kiadóban. 7670

Mustoi és ut bort veszek és hordót adok hozzá Hatvan utca 2. vendéglő. 6619

Szilva magvaváló, kosaras, lekvárnak kapható: Rákóczi-u. 21.

Segéd

kirakat rendezésben jártas, felvéteik.

Deutsch Lajos

Eladás

Boroshordók újak és használtak. táposokád eladó. Ráczi. Péterfia utca 71. 7491

Két darab boroshordó eladó Eötvös u. 114. sz 7519

Eladó előszobafal tetejét új kosztim függöny. szőrtelshordó. porcellán és fínksz edények. József kir. 4. 7731

Eladó egy fehér érv. érv. érv. ielti szekrény és három madrac Kallaszalon — Miklós u. 1. sz. emelet. 7732

Eladó sestakentli must. Vár-utca 4. 7730

Eladó ház Valvi Nagy Gusztáv utca 18-19. sz. 11. mu lakás. kerthelyiség átadó 7724

Egy federes talvára tucanvos bőrüléssel eladó. Megbékítható Miklós utca 41. Ciriáknál. 7708

Eladó 27 hektóra való jó karbam levő használt boroshordó Honvédtemető utca 33 szám. 7706

Háló. ebédő. szalon. márvánvaszalt. intányos áron eladó Széchenyi. utca 8. Kheinnál. 7709

Avaffy 22-ös ház eladó. 3 szobás beköltözhető. istálló szőke. nagy telkek — Avaffy 14. is eladó. Paktakv. 7711

Eladó szekrényvalia ruftnak alkalmas főszékessegen. táblalénuisítem. 23

6 hektó finom bakas 8-bor eladó. esetleg 56 literes kényt is Poroszlai ut 53. délutánként. 7713

Vendéglősnek vagy kereskedőnek a1. kalmas kétkerekű oldalas talvica és egy ór. hónapos sweitzer jerke kecske eladó. Tócsakert. Margit 8. 7720

Péterfia utca 56 számú ház. jó menetelű sütőde. pékség és kávéház. üzettel eladó. 7703

Ásv. siffon. etazsares kredenc eladó. Vendég u. 80. 7736

Hordót eladok. kölcsönzők nagyobb tételbe Pincát bérbeadok. Poroszlai ut. 10. Telefon 273. 6703

Eladók ócska autók. ablakok. emendák. butorok. betoncsatornacsövek. — akár használtak. kis villanvmotor. malom. kő. Márton. úrvend Piac u. 44. 6702

Könyvelő kezdő. felvétetik. Nemes. Főter 39. 7734